

ταῦταν βιβρεῖσαν δοσμὸν παρέχεται, καὶ τοὺς ἵχθύας ἀδρῶτους 346. ποιεῖ Μυθεύονται δ', οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ τῶν τετρωμένων Κευταύρων τινάς ἐνταῦθ' ἀπονίψασθαι τὸν ἐκ τῆς ὕδρας ἰὸν, οἱ δ' ἀπὸ τοῦ Μελάμποδα τοῖς ὕδασι τούτοις καθαροσίοις χρήσασθαι πρὸς τὸν τῶν Προτείδων καθαρμὸν ἀλφοὺς δὲ καὶ λεύκας καὶ λειχήνας ισταὶ τὸ ἐντεῦθεν λουτρόν. Φασὶ δὲ καὶ 347. τὸν Ἀλφείον ἀπὸ τῆς τῶν ἀλφῶν Θεραπείας οὗτως ὀνομάσθαι. Ἐπεὶ οὖν ή τε ὑπτιότης τοῦ Ἀνίγρου καὶ αἱ ἀνακοπαὶ τῆς θαλάσσης μονῆν μᾶλλον, η ῥύσιν παρέχουσι τοῖς ὕδασι, Μιμυγίδην φασιν εἰρῆται πρότερον παρατρέψαι δέ τινας τοῦνομα, καὶ ἄντ' αὐτοῦ ποιήσαι Μιμυγίου. ἔχει δ' η ἐτυμότης καὶ ἄλλας ἀφορμαῖς· εἴτ' ἀπὸ τῶν μετὰ Χλωρίδος τῆς Νέσορος μητρὸς ἐξ Ορυομενοῦ τοῦ Μινυείου ἐλθόντων, εἴτ' ἀπὸ τῶν Μινυῶν, οἱ, τῶν Ἀργοναυτῶν ἀπόγονοι δύτες, ἐκ Λημνού μὲν εἰς Λακεδαιμονία ἐξέπεσον, ἐντεῦθεν δ' εἰς Τριφυλίαν, καὶ δικησαν περὶ τὴν Ἀρκήνην ἐν τῇ χώρᾳ τῇ νῦν Ύπαισίᾳ καλουμένῃ, οὐκ ἔχούσῃ οὐκέτε τὰ τῶν Μινυῶν κτίσματα ὃν τινες, μετὰ Θήρα τοῦ Αὔτεσίωνος (ἢ δ' οὗτος Πολύνεκτος ἀπόγονος) πλεύσαντες εἰς τὴν μεταξὺ Κυρηναίας καὶ Κρήτης νῆσον,

Καλλίπην τὸ πάροιδε, τὸ δὲ ὑπερούσιον οὖνομα Θήρην,
ὡς φησι Καλλίμαχος, ἔκτισαι τὴν μητρόπολιν τῆς Κυρήνης Θήραν, διμώνυμον δ' ἀπέδειξαν τῇ πόλει καὶ τὴν νῆσον.

§. 20.

Μεταξὺ δὲ τοῦ Ἀνίγρου καὶ τοῦ ὅρους, ἐξ οὗ ῥεῖ ὁ Ιαρδαίνης, λειμῶν δείκνυται, καὶ ἡρίον ἐπίφανες, καὶ [αἱ] Ἀχαιαι· εἰσὶ δὲ πέτραι ἀπότομοι τοῦ αὐτοῦ ὅρους, ὑπὲρ δὲ τὴν Σάμος, ὡς ἔφαμεν, γέγονε πόλις, η δὴ οὐ πάνυ ὑπὸ τῶν τοὺς Ηερίπλους γραψάντων μνημονεύεται· τάχα μὲν διὰ τὸ παλαιόν κατεσπάσθαι, τάχα δὲ καὶ διὰ τὴν Θέσιν, ὅτι ἐν ἀφανεῖ κεῖται· Τὸ μὲν γάρ Ποσείδιον, ἀλλας

547. Εἰςίν, ὡς εἴρηται, πρὸς τὴν Θαλάσσην ὑπέρχειται δὲ αὐτοῦ λόφος ὑψηλὸς, ἐπίπροσθεν ὧν τοῦ νῦν Σαμικοῦ, ἐφ' οὗ ἦν ἡ Σάμος, ὥστε ἐκ Θαλάσσης μὴ ὅρασθαι. Καὶ πεδίου δὲ αὐτόθι καλεῖται Σαμικόν· ἐξ οὗ δὴ καὶ μαλισκα σὺν τις τεκμαίροιτο πόλιν ὑπάρξας ποτὲ τὴν Σάμον. Καὶ ἡ Ραδινή δὲ, ἣν Στησίχορος ποιῆσαι δοκεῖ, ἡς ἀρχὴ,

Ἄγε, Μῶσα λιγεῖχ, ἄρξον ἀσιδᾶς, ἔρατῶν
Γύνους Σαμίων περὶ παιδῶν
Ἐρατά φεγγομένα λύρα,

ἐντεῦθεν λέγει τοὺς παιδάς. Ἐκδοθεῖσαι γάρ τὴν Ραδινήν εἰς Κόρινθον τυραννῷ (φησὶν) ἐκ τῆς Σάμου πλεῦσαι, πνέοντος ζεφύρου, οὐδὲ πούσθεν τῆς Ἰωνικῆς Σάμου· τῷ δὲ αὐτῷ ἀνέμῳ καὶ ἀρχιθέωρον εἰς Δελφοὺς, ὃντα ἀδελφὸν αὐτῆς, ἐλθεῖν· καὶ τὸν ἀνεψιὸν ἔρωντας αὐτῆς ἄρματι εἰς Κόρινθον ἐξορμῆσαι παρ' αὐτήν· ὁ τε τύραννος, κτείνας ἀμφοτέρους, ἄρματι ἀποπέμπει τὰ σώματα, μεταγνούς δὲ ἀνακαλεῖ καὶ θάπτει.

§. 21.

348. Άπο δὲ τοῦ Πύλου τούτου καὶ τοῦ Λεπρέου τετρακοσίων πους σαδίων ἐσὶ διάσημα ἐπὶ τὸν Μεσσηνιακὸν Πύλου, καὶ τὸ Κορυφαῖσιν, ἐπὶ Θαλάσσῃ κείμενα φρούρια, καὶ τὴν παρακείμενην Σφαγίαν νῆσον· ἀπὸ δὲ Ἀλφειοῦ ἐπτακοσίων πεντήκοντα· ἀπὸ δὲ τοῦ Χελωνάτα χιλίων τρισκοντα. Εὐ δὲ τῷ μεταξὺ τό τε τοῦ Μαυρίου Ἡρακλέους, ἱερόν ἐστι καὶ ὁ Ἀκίδων ποταμός. Ρεῖ δὲ παρὰ ταίφου Ιαρδάνου καὶ Χάσαν, πόλιν ποτὲ ὑπάρξασαν πλησίου Λεπρέου, ὅπου καὶ τὸ πεδίον τὸ Αἰπάσιον. Περὶ ταύτης δὲ τῆς Χάσας γενέσθαι φασιν ἔνιοι τὸν πόλεμον τοῖς Ἀρκάσις πρὸς τοὺς Πυλίους, ὃν ἔφρασεν Όμηρος καὶ δεῖν οἴονται γράφειν,

Ηέῳρμ'! ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόφῳ ἈΚΙΔΩΝΙ μάχοντο

Ἀγρόμενοι Πύλαι τα καὶ Ἀρκάδες ἐγχειμώραι,
Χάλας πάρ τείχεσσιν.

348.

οὐ Κελάδοντι, οὐδὲ Φειᾶς τῷ γὰρ τάφῳ τοῦ Ιαρδάνου
τοῦτον πλησιάζειν καὶ τοῖς Ἀρκάσι τὸν τόπον μᾶλλον, η ἐκεῖνον.

§. 22.

Κυπαρισσία τέ ἔστι ἐπὶ τῇ Θαλάττῃ τῇ Τριφυλιακῇ, καὶ
Πύργοι, καὶ ὁ Ακίδων ποταμὸς, καὶ Νέδα. Νῦν μὲν οὖν τῇ
Τριφυλίᾳ πρὸς τὴν Μεσσηνίαν δριβν ἔστι τὸ τῆς Νέδας ρεῦμα,
λάδρον ἐκ τοῦ Λυκαίου κατιὸν, Ἀρκαδικοῦ ὄρους, ἐκ πηγῆς,
τὸν ἀναρρήζαι τεκοῦσαν τὸν Δία μυθεύεται Ρέαν, νίπτρων χάριν.
Ρεῖ δὲ παρὰ Φιγαλίαν, καθ' ὃ γειτνιῶσι Πυργίται, Τριφυλίων
ἔσχατοι, Κυπαρισσιεῦσι πρώτοις Μεσσηνίων. Τὸ δὲ παλαιὸν ἀλ-
λως διώριτο, ὡς καὶ τινας τῶν πέραν τῆς Νέδας ὑπὸ τῷ Νέ-
στορι εἶναι, τόν τε Κυπαρισσίεντα καὶ ἄλλα τινὰ ἐπέκεινα καθ-
άπερ καὶ τὴν Θαλαττίαν τὴν Πυλίαν ὁ Ποιητὴς ἐπεκτείνει μέχρι¹
τῶν ἑπτὰ πόλεων, ἃς ὑπέσχετο Ἀγαμέμνων τῷ Αχιλλεῖ.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἄλλος νέαται Πύλου ήμαδόεντος.

Ταῦτο γὰρ ἵσου τῷ, ἐγγὺς ἄλλος τῆς Πυλίας.

§. 23.

Ἐφεξῆς δ' οὖν τῷ Κυπαρισσίεντι ἐπὶ τὸν Μεσσηνιακὸν Πύλον
παραπλέοντι τὸ Κορυφάσιον, η τε Ερανά ἔστιν, ην τινες οὐκ
εὗ Ἀργίνην νομίζουσι κεκλησθαι πρότερον, ὅμωνύμως τῇ Πυ-
λίᾳ. ἔστι δὲ καὶ Πλαταμώδης, ἀφ' οὗ ἐπὶ τὸ Κορυφάσιον
καὶ τὴν νῦν καλουμένην Πύλον σάδιαι ἐκατὸν εἴκοσι. ἔστι δὲ
καὶ κενήριον, καὶ ἐπ' αὐτῷ πολιχνιόν τι ὅμωνύμως καλούμενον.
Οὐκ δέν δὲξηταίζομεν ἵσως ἐπὶ τοσοῦτον τὰ παλαιά; ἀλλ' θρησ-
λέγειν, ὡς ἔχει νῦν ἔκαστα, εἰ μή τις ην ἐκ παιδῶν ήμιν φῆμη
παραδεδομένη περὶ τούτων ἀλλων δ' ἄλλα εἰπόντων, ἀνάγκη

348. διατάν. Πισεύονται δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ ἐνδοξότατοί τε καὶ πρεσβύτατοι καὶ κατ' ἐμπειρίαν πρῶτοι. Ὁμήρου δὲ εἰς ταῦτα

349. ὑπερβεβλημένου πάντας, ἀνάγκη συνεπισκοπεῖν καὶ τὰ ὑπ' ἔκείνου λεχθέντα, καὶ συγκρίνειν πρὸς τὰ νῦν, καθόπερ καὶ μικρὸν πρόσθεν ἔφαμεν. Περὶ μὲν οὖν τῆς Κοιλῆς Ἑλιόδος καὶ τοῦ Βουπρασίου τὰ ὑφ' Ὁμήρου λεχθέντα προεπέσκεπταί ἔμεν.

§. 24.

Περὶ δὲ τῆς ὑπὸ τῷ Νέσορι οὕτω φησίν·

Οὐδὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Θρύον, Ἀλραιοῖο πόρον, καὶ ἐύκτετον Αἴπυ,
Καὶ Κυπαρισσόντα καὶ ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτελεὸν καὶ Ἐλος καὶ Δώριον· ἐνθα τε Μούσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήνα πανσάν σὸιδης,
Οἰχαλένθεν ιόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.

Πύλος μὲν οὖν ἐστι, περὶ οἵς ἡ ζητησίς αὐτύκα δὲ ἐπισκεψόμενα περὶ αὐτῆς. Περὶ δὲ Ἀρήνης εἰρηται. Ήν δὲ νῦν λέγει Θρύον, ἐν ἄλλοις καλεῖ Θρυβεσσαν.

Ἐστι δέ τις Θρυβεσσα πόλις, αἰπεῖς κολώνη,
Τυλοῦ ἐπ' Αλφειῷ.

Ἀλφειοῦ δὲ πόρου φησίν, δτι πεζῇ περατὸς εἶναι δοκεῖ κατὰ τοῦτον τὸν τόπον καλεῖται δὲ νῦν Ἐπιτάλιον, τῆς Μακισίας χωρίου. Τὸ εὔκτετον δὲ Αἴπυ, ἔνιοι μὲν ζητοῦσι πότερον ποτέρου ἐπιθετού, καὶ τίς ἡ πόλις, καὶ εἰ αἱ νῦν Μαργαλαὶ τῆς Ἀμφιδολίας αὗται μὲν οὖν οὐ φυσικὸν ἔρυμα· ἔτερον δὲ δείκνυται φυσικὸν ἐν τῇ Μακισίᾳ. Οἱ μὲν οὖν τοῦτον ὑπονοῶν φράζεσθαι, ὅνομά φησι τῆς πολεως τὸ Αἴπυ, ἀπὸ τοῦ συμβιβηκότος φυσικῶς, ὡς Ἐλος, καὶ Αἰγιαλὸν, καὶ ἄλλα πλείω· δὲ τὴν Μαργαλαν, τοῦμπαλν ἔσως. Θρύον δὲ καὶ Θρυβεσσαν τὸ Ἐπιτάλιόν φασιν, δτι πᾶσα μὲν αὕτη ἡ χώρα Θρυώδης, μαλιστα δὲ οἱ ποταμοί· ἐπὶ πλέον δὲ διαφαίνεται τοῦτο κατὰ τοὺς περατοὺς.

τοῦ ρεῖθρου τόπους. Τούχα δέ φασι Θρύογ μὲν εἰρησθαι τὸν 549.
πόρου, εὔκτιτον δ' Αἴπυ, τὸ Επιτάλιον· ἔτι γὰρ ἐρυμνὸν φύσει·
καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις αἰτεῖσαν κολώνην λέγει·

Ἐδι: δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰτεῖσα κολώνη,
Τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ γεάτη Πύλου ἡμαδόεντος.

§. 25.

Ο δέ Κυπαρισσίεις ἐξὶ μὲν περὶ τὴν πρότερον Μακισίαν,
γάνυκα καὶ πέραν τῆς Νέσσας ἐτι τὸν [η] Μακισία· ἀλλ' οὐκ οἰκεῖται,
ὡς οὐδὲ τὸ Μάκισον. Ἀλλη. δέ ἐτιν ἡ Μεσσηνιακὴ Κυπαρισσία·
όμωνύμως μὲν οὖν, ὁμοίως δὲ νῦν κόκκινη λέγεται Κυπαρισσία,
ένικῶς τε καὶ Θηλυκῶς· δέ ποταμὸς Κυπαρισσίεις· καὶ
Αμφιγένεια δὲ τῆς Μακισίας ἐξὶ περὶ τὸν Ἄψόεντα, διον τὸ
τῆς Λητοῦς ἱερόν. Τὸ δὲ Πτελεὸν κτίσμα μὲν γέγονε τῶν ἐκ
Πτελεοῦ τοῦ Θετταλικοῦ ἐποιησάντων. Λέγεται γὰρ κόκκινη·

Ἀγγέλου τ' Ἀντρῶνα ιδὲ Πτελεὸν λεγεποίην.

550.

Ἔτι δὲ δρυμῶδες χωρίου στοίχητον, Πτελεάσιμου καλούμενον.
Ἶλος δ', οἱ μὲν περὶ τὸν Ἀλφειὸν χώραν τινά φασιν, οἱ δὲ
καὶ πόλιν, ὡς τὴν Λακωνικήν·

— Εἶλος τ', ἔφαλον πτολιεθρού·

οἱ δὲ τὸ περὶ τὸ Ἀλώριον ἔλος, οὗ τὸ τῆς Εἵλείας Ἀρτέμιδος
ἱερὸν, τῆς ὑπὸ τοῖς Ἀρκάσιν ἐκεῖνοις γὰρ ἔσχον τὴν ιερωσύνην.
Δώριον δὲ οἱ μὲν δρός, οἱ δὲ πεδίον φασίν· οὐδὲν δὲ νῦν δεί-
κυνται· ὅμως δὲ ἔνιοι τὸν νῦν Ὀλουριν, ἢ Ὀλουρον, ἐν τῷ κα-
λουμένῳ Αὐλῶνι τῆς Μεσσηνίας κειμένην, Δώριον λέγουσιν.
Αὐτοῦ δὲ που καὶ ἡ Οἰχαλία ἐτιν ἡ τοῦ Εύρύτου, ἡ νῦν Ἀν-
δανία, πολίχνιον Ἀρκαδικὸν, ὁμώνυμον τῷ Θετταλικῷ καὶ τῷ
Εὐβοϊκῷ· ὅπεν φησίν ὁ Ποιητὴς ἐς τὸ Δώριον ἀφικόμενον
Θάμυρον τὸν Θρᾶκα ὑπὸ Μουσῶν ἀφαιρεθῆναι τὴν μουσικήν.

§. 26.

350. Έκ δὲ τούτων δῆλου, ως ἐφ' ἑκάτερα τοῦ Ἀλφειοῦ ἡ ὑπὸ Νέσορι χώρα ἐσὶν, ἣν πᾶσαν ὀνομάζει Πυλίων γῆν· οὐδαμοῦ δὲ ὁ Ἀλφειός οὔτε τῆς Μεσογηίας ἐφάπτεται, οὔτε τῆς κοιλης Ἡλιδος. Εὐ ταύτῃ γάρ τῇ χώρᾳ ἐσὶν ἡ πατρὶς τοῦ Νέσορος, ἣν φαμεν Τριφυλιακὸν Πύλον, καὶ Ἀρκαδικὸν, καὶ Λεπρεστικόν. Καὶ γάρ δὴ οἱ μὲν ἄλλοι Πύλοι ἐπὶ Θαλάσσης δείκνυνται· οὗτος δὲ πλείους ἡ τριάκοντα σαδίους ὑπὲρ αὐτῆς, διπέρ καὶ ἐκ τῶν ἐπῶν δῆλουν. Ἐπί τε γάρ τοὺς Τηλεμάχου ἑταίρους ἀγ-
γελος πέμπεται πρὸς τὸ πλοῖον, καλῶν ἐπὶ ξενίαν· ὃ τε Τηλέ-
μαχος κατὰ τὴν ἐκ Σπάρτης ἐπάνοδον τὸν Πεισίρατον οὐκ ἐξ
πρὸς τὴν πόλιν ἐλαύνειν, ἀλλὰ παρατρέψαντα ἐπὶ τὴν ναῦν
σπεύδειν, ως οὐ τὴν αὐτὴν οὖσαν ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν ὄρμον
[όδον]. Ό τε ἀπόπλους τοῦ Τηλεμάχου οὕτως ὅν οἰκείως λέγοιτο·

Βάν δὲ παρὰ Κρουνούς καὶ Χαλκίδα καλλιερέθρου.

Δύσετό τ' ἡδειος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαι·

Ηδὲ Φεάς ἐπέβαλλεν, ἀγαλλομένη Διός οὔρῳ,

Ηδὲ παρ' Ἡλιδα σῖαν, ὅπει κρατέουσιν Εἶποι.

Μέχρι μὲν δὴ δεῦρο πρὸς τὴν ἀρκτού ὁ πλοῦς· ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὸ πρὸς ἔω μέρος ἐπιστρέφει. Παρίστι δὲ τὸν εὐθὺν πλοῦν ἡ ναῦς καὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς, καὶ τὸν εἰς Ιθάκην, διὰ τὸ τοὺς μη-
τῆρας ἔκει τὴν ἐνέδρων θέσθαι,

Ἐν πορθμῷ Ιθάκης τε Σάμοιό τε.

Ἐνθεν δὲ αὖ νήσουσιν ἐπεπροέκτις θοῆσι.

351. Θοάς δὲ εἴρηκε τὰς ὁξείας· τῶν Ἐγγαδῶν δὲ εἰσὶν αὗται, πλη-
σιάζουσαι τῇ ἀρχῇ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, καὶ ταῦς ἐκβολαῖς
τοῦ Ἀχελώου. Παραλλάξας δὲ τὴν Ιθάκην, ωςε κατὰ νώτου
γενέτθαι, κάμπτει πάλιν πρὸς τὸν οἰκεῖον δρόμον τὸν μεταξὺ
τῆς Ἀκαρουκιας καὶ τῆς Ιθάκης, καὶ κατὰ θάτερα μέρη τῆς

νήσου ποιεῖται τὴν καταγγώγην, οὐ κατὰ τὸν πορθμὸν τὸν Κε- 35s.
φαλληνισκὸν, δυ ἐφρούρουν οἱ μητῆρες.

§. 27.

Εἰτ' οὖν τὸν Ἰλειακὸν Πύλον εἶναι τις τὸν Νέσορος ἐπινοήσειεν, οὐκ δὲ οἰκείως λέγοιτο ἡ. ἐντεῦθεν ἀναχθεῖσα ναῦς παρὰ Κρουνοὺς ἐνεχθῆναι καὶ Χαλκίδα μέχρι δύσεως, εἶτα Φεαῖς ἐπιβαλεῖν μάκτωρ, καὶ τότε τὴν Ἰλείαν παραπλεῖν οὗτος γάρ οἱ τόποι πρὸς νότον τῆς Ἰλείας εἰσὶ πρῶται μὲν αἱ Φεαί, εἴθ' ἡ Χαλκίς, εἴθ' οἱ Κρουνοί, εἴθ' ὁ Πύλος ὁ Τριφυλιακὸς καὶ τὸ Σαμικόν. Τῷ μὲν οὖν πρὸς νότον πλέοντι ἐκ τοῦ Ἰλειακοῦ Πύλου οὗτος ἀν δὲ πλοῦς εἴη τῷ δὲ πρὸς ἄρκτον, διου ἐξίν ἡ Ἰθάκη, ταῦτα μὲν πάντα δπίσω λείπεται· αὐτὴ δὲ ἡ Ἰλεία παραπλευτέα ἦν καὶ πρὸ δύσεως γε ὁ δὲ φησι μετὰ δύσιν. Καὶ μὴν εἰ *καὶ* πάλιν ὑποθεῖτο τις τὸν Μεσσηνιακὸν Πύλον καὶ τὸ Κορυφάσιον ἀρχὴν τοῦ παρὰ Νέσορος πλοῦ, πόλιν ἀν εἴη τὸ διάσημα, καὶ πλείονος χρόνου. Αὐτὸ γοῦν τὸ ἐπὶ τὸν Τριφυλιακὸν Πύλον καὶ τὸ Σαμικόν Ποσείδιον τετρακοσίων ἐξὶ σαδίων· καὶ δὲ παράπλους οὐ παρὰ Κρουνοὺς καὶ Χαλκίδα καὶ Φεαί, ἀδόξων [τόπων καὶ] πόταμῶν δύναματα, μᾶλλον δὲ δχετῶν· ἀλλὰ παρὰ τὴν Νέδαν πρῶτον, εἴτ' Ακίδωνα, ἐπειτα Ἀλφειὸν, καὶ τόπους τούτων τοὺς μεταξύ· ὕσερον δέ, εἰ ἄρα, κάκείνων ἔχρην μυησθῆναι· καὶ γάρ παρ' ἐκείνους ὑπῆρχεν ὁ πλοῦς.

§. 28.

Καὶ μὴν ἡ γε τοῦ Νέσορος διήγησις, θν διατίθεται πρὸς Πάτροκλον περὶ τοῦ γενομένου τοῖς Πυλίοις πρὸς Ἰλείους πολέμου, συντυγορεῖ τοῖς ὑφ' ἡμῶν ἐπιχειρουμένοις, ἐὰν σκοποὶ τις τὰς ἐπη. Φησί γάρ ἐν αὐτοῖς, δτε πορθήσατος Ἡρακλέους

551. τὴν Πυλίαν, ὡςε τὴν νεότητα ἐκλειφθῆναι πᾶσαν, δῶδεια δὲ παιδῶν ὅντων τῷ Νηλεῖ, μόνον αὐτῷ περιγενέσθαι τὸν Νέσορα, νέου τελέως καταφρούσαντες δ' οἱ Ἐπειοὶ τοῦ Νηλέως διὰ γῆρας καὶ ἔρημίαν, ὑπερηφάνως καὶ ὑβρισικῶς ἔχρωντο τοῖς Πυλίοις. Άντι τούτων οὖν ὁ Νέσωρ συναγαγὼν τοὺς οἰκείους, οἵσους οἵός τε ἦν, ἐπελθεῖν φησιν ἐπὶ τὴν Ἡλείαν, καὶ περιελάσσαι παμπόλλην λείαν,

Πεντήκοντα βιῶν ἀγέλας, τόσα πάντα οἰῶν,
Τόσα συνέσσια,

τοσαῦτα δὲ καὶ αἰπόλια· ἵππους δὲ ἕκακτας πεντήκοντα καὶ
ἕκατον, ὑποπώλους τὰς πλείσας.

552. Καὶ τὰ μὲν ἡλασάμεσθα Πύλου,
φησι,

Νηλήιον εἶσα,

Ἐνυγχοι προτὶ ἄσυ·

ώς μεδ' ἡμέραν μὲν τῆς λεηλασίας γενομένης καὶ τῆς τροπῆς τῶν ἐκβοηθησάντων, ὅτε κτανεῖν λέγει τὸν Ἰτυμοκέα· μάκτωρ δὲ, τῆς ἀφόδου "γενομένης", ὡς' ἐνυγχίους πρὸς τὸ ἄσυ γενέσθαι. Περὶ δὲ τὴν διανομὴν καὶ Θυσίαν ὅντων, οἱ Ἐπειοὶ τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν, κατὰ πλῆθος ἀθροισθέντες πεζοὶ τε καὶ ἵππεῖς, σάτεπεξῆλθον, καὶ τὸ Θρύον ἐπὶ τῷ Ἀλφειῷ καίμενον περιερατοπέδευσαν. Αἰσθόμενοι δ' εὐθὺς οἱ Πύλιοι βοηθεῖν ὥρμησαν· υπτερεύσαντες δὲ περὶ τὸν Μανύειον ποταμὸν ἐγγύθεν Ἀργήνης, ἐντεῦθεν ἐνδιοι πρὸς τὸν Ἀλφειὸν ἀφικνοῦνται· τοῦτο δ' ἐσὶ κατὰ μεσημβρίαν· Θύσαντες δὲ τοῖς Θεοῖς, καὶ υπτερεύσαντες ἐπὶ τῷ ποταμῷ, συμβαλλουσιν εἰς μάγην εὐθὺς ἐωθεν· λαμπρᾶς δὲ τῆς τροπῆς γενομένης, οὐκ ἐπαύσαντο διώκοντές τε καὶ κτείνοντες, πρὸς Βουτρασίου ἐπέβησαν,

Πέτρης τ' Ωλενίης, καὶ Ἀλεισίου ἐνθα κολῶνη
Κένηγται· ὅθεν αὗτις ἀπέτραπε λαὸν ἀθήνη.

Καὶ ὑποβάσις,

352.

Δύταρ Ἀχαιοί

Ἄψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλου δὲ όχον ὡκέας ἵππους.

§. 29.

Ἐκ τούτων δὴ πῶς σὺν τὸν Ἰλειακὸν Πύλον ὑπολάβοι τις,
ἢ τὸν Μεσσηνιακὸν λέγεσθαι; τὸν μὲν Ἰλειακὸν, διτι, τούτου
πορθουμένου, συνεπορθεῖτο καὶ ἡ τῶν Ἐπειῶν ὑφ' Ἡρακλέους·
αὗτη δ' ἐσὶν ἡ Ἰλεία πῶς οὖν ἔμελλον οἱ συμπεπορθημένοι
καὶ ὄμόφυλοι τοιαύτην ὑπερηφάνειαν καὶ ὕβριν κτήσασθαι κατὰ
τῶν συναδικηθέντων; πῶς δ' αὐτὸν οἰκείαν κατέτρεχον καὶ
ἔλεηλάτουν; πῶς δ' αὖτις καὶ Αὔγεας ἥρχε τῶν αὐτῶν καὶ
Νηλεὺς, ἔχθροι δύτες ἀλλήλων; εἶγε τῷ Νηλεῖ·

— χρεῖος μέγ' ὄφειλετ' ἐν Ἰλειδῃ δέη,
Τέσσαρες ἀπόδοσθροις ἵπποις αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἐλθόντες μετ' αἰειδλα. Περὶ τρίποδος γάρ ἔμελλον
Θεύσεσθαι· τοὺς δ' αὖτις ἀναξ ἀνθρῶν Αὔγείας
Κάσχεσθαι· τὸν δ' θατῆρ' αἴρει.

Εἰ δ' ἐνταῦθα ὅκει ὁ Νηλεὺς, ἐνταῦθα καὶ ὁ Νέσωρ ἐπῆρχε.

Πῶς οὖν τῶν μὲν Ἰλείων καὶ Βουπρασίων

— τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσσαν· δέκα δὲ ἀνδρὶ ἐκάτῳ
Νηλεῖς ἐπόντο θοκί, πολέες δὲ ἐμβατεῖν Επειοί;

εἰς τέτταρα δὲ καὶ ἡ χώρα διέρρητο, ὡν οὐδενὸς ἐπῆρχεν ὁ
Νέσωρ;

Οἱ δὲ Πύλου τ' ἐνίκοντο καὶ Ἀρήνην ἔρατειτο,
καὶ τὰς ἑπτής τὰ μέχρι Μεσσηνίης. Οἱ δὲ *δὴ* ἀντεπεξιόντες Επειοί
τοῖς Πυλίοις, πῶς ἐπὶ τὸν Ἀλφειὸν ἔξορμωσι, καὶ τὸ Θρύον;
πῶς δὲ, ἐκεῖ τῆς μάχης γενομένης, τρεφθέντες ἐπὶ Βουπρασίου
φεύγουσι; Παλιν δὲ εἰ τὸν Μεσσηνιακὸν Πύλον ἐπόρθησεν ὁ 353.
Ἡρακλῆς, πῶς οἱ τοσοῦτον ἀφεῖταις ὕβριζον εἰς αὐτοὺς,

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΥ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

353. καὶ ἐν συμβολαῖσις ἡσάν πολλοῖς, καὶ ταῦτ' ἀπεισέρουν χρεωκό-
ποῦντες, ὃς εἰδίκει ταῦτα συμβῆναι τὸν πόλεμον; πῶς δὲ ἐπὶ
τὴν λεηλασίαν ἐξιὼν Νέσωρ, τοσαύτην περιελάσσας λείαν συῶν
τε καὶ προβάτων, ὃν οὐδὲν ὠκυπόρειν, οὐδὲ μακροπορεῖν δύ-
ναται, πλειόνων ἡ χιλίων σαδίων ὁδὸν διήνυσεν εἰς τὴν πρὸς
τῷ Κορυφασίῳ Πύλου; οἱ δὲ τρίτῳ θυματιὶ πάντες ἐπὶ τὴν
Θρυσσαν καὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἀλφειὸν θίουσι, πολιορκή-
σοντες τὸ φρούριον; πῶς δὲ ταῦτα τὰ χωρία προσήκουντα ἦν
τοῖς ἐν Μεσσηνίᾳ δινατεύουσιν, ἔχοντων Καυκάνων καὶ Τρι-
φυλίων καὶ Πισσατῶν; Τὰ δὲ Γέρηνα, ἡ τὴν Γερηνίου (ἀμφο-
τέρως γάρ λέγεται) τάχα μὲν ἐπίτηδες ὄνδρασσάν τινες δύνα-
ται δὲ καὶ κατὰ τύχην οὗτως ὄνομάσθαι τὸ χωρίον. Τὸ δὲ ὅλον,
τῆς Μεσσηνίας ὑπὸ Μενελαίῳ τεταυρένης, ὑφ' ὧν καὶ ἡ Λα-
κωνικὴ ἐτέτακτο (ώς δῆλον ἔσαι καὶ ἐκ τῶν ὕστερον), καὶ τοῦ
μὲν Παμίσου ρέοντος διὰ ταύτης, καὶ τοῦ Νέδωνος, Ἀλφειοῦ
δὲ οὐδαμῶς, ὃς τὸ εὔρυν ρέει Πυλίων διὰ γαίης, ἡς ἐπῆρχεν ὁ
Νέσωρ, τίς δὲ γένοιτο πιθανὸς λόγος, εἰς τὴν ἄλλοτρίαν ἀρχὴν
ἐκβιούσσων τὸν ἄνδρα, ἀφαιρούμενος δὲ τὰς συγκαταλεγέσας
αὐτῷ πόλεις, καὶ πάντας ὑπ' ἐκείνῳ ποιῶν;

§. 30.

Λοιπὸν δὲ ἐξὶν εἰπεῖν περὶ τῆς Ὄλυμπίας καὶ τῆς εἰς τοὺς
Ἅλείσις ἀπόστων μεταπτώσεως. Εἶτι δὲ ἐν τῇ Πισσάτιδὶ τὸ
ἱερὸν, σαδίους τῆς Ἡλιόδης ἐλάττους ἢ τριακοσίους διέχουν πρό-
κειται δὲ ἄλσος ἀγριελαίων, ἐν ᾧ τὸ σάδιον παραστρέψει δὲ
Ἀλφειός ἐκ τῆς Ἀρκαδίας ρέων εἰς τὴν Τριφυλιακὴν Θάλασσαν
μεταξὺ δύσεως καὶ μεσημβρίας. Τὴν δὲ ἐπιφάνειαν ἔσχεν, ἐξ
ἀρχῆς μὲν διὰ τὸ μαυτεῖον τοῦ Ὄλυμπίου Διός ἐκείνου δὲ ἐκ-
λευθέντος, οὐδὲν ἡττον συνέμεινεν ἡ δάκτη τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὴν
αὐξητικήν, ὅπου ἴστην, ἐλαβε διατε τὴν παντήγυριν καὶ τὸν ἀγῶνα

τὸν Ὄλυμπιακὸν, τεφανίτην τε καὶ ἱερὸν νομισθέντα, μέγισον 353. τῶν πάντων. Ἐκοσμήθη δὲ ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἀναθημάτων, ἀπέρ ἐκ πάσης ἀνετίθετο τῆς Ἑλλάδος· ων τὸν καὶ ὁ χρυσοῦς σφυρήλατος Ζεὺς, ἀνάθημα Κυψέλου τοῦ Κορινθίων τυράννου. Μέγισον δὲ τούτων ὑπῆρξε τὸ τοῦ Διός ξόσιον, δὲ ἐποίησε Φειδίας Χαριδόου Ἀθηναῖος ἐλεφάντινον, τηλικοῦτον τὸ μέγεθος, ὡς, καίπερ μεγίσου δυτος τοῦ νεώ, δοκεῖν ἀσοχῆσαι τῆς συμμετρίας τὸν τεχνίτην, καθίμενον [μὲν] ποιήσαντα, ἀπτόμενον δὲ σχεδόν τι τῇ κορυφῇ τῆς ὁροφῆς· ως' ἔμφασιν ποιεῖν, ἐὰν δρόσος γένηται διανατάς, ἀποσεγάσειν τὸν νεών. Αὐτέγραψαν δέ τινες τὰ μέτρα τοῦ ξόσιου, καὶ Καλλίμαχος ἐν ισάμβῳ τινὶ 354. ἔξειπτε. Πολλὰ δὲ συνέπραξε τῷ Φειδίᾳ Πάνωνος ὁ ζωγράφος, ἀδελφιδοῦς ὧν αὐτοῦ καὶ συνεργολάθος, πρὸς τὴν τοῦ ξόσιου διὰ τῶν χρωμάτων κόσμησιν, καὶ μᾶλιστα τῆς ἐσθῆτος. Δείκνυνται δὲ καὶ γραφαὶ πολλαὶ τε καὶ θαυμασταὶ περὶ τὸ ἱερὸν, ἐκείνου ἔργα. Ἀπομνημονεύουσι δὲ καὶ τοῦ Φειδίου, διότι πρὸς τὸν Πάνωνον εἶπε πυνθανόμενον, πρὸς τί παράδειγμα μέλλοι ποιεῖν τὴν εἰκόνα τοῦ Διός, διότι πρὸς τὴν Ὀμῆρον δὲ ἐπῶν ἐκτεθεῖσαν τούτων·

Η, καὶ κυκνέησιν ἐπ' ὄφρύσι νεῦσε Κρονίων·

Ἄμβρόσιαι δὲ ἄρα χαῖται ἐπερρόσαντο ἀνακτος.

Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δὲ ἐλέλιξεν Ὄλυμπόν.

Εἰρῆσθαι γάρ μᾶλιστα δοκεῖ καλῶς· ἐκ τε τῶν ἀλλων, καὶ τῶν ὅροντων· ὅτι προκαλεῖται τὴν διάνοιαν ὁ Ποιητὴς ἀναζωγραφεῖν μέγαν τινὰ τύπον, καὶ μεγάλην δύναμιν ἀξίαν τοῦ Διός· καθάπερ καὶ ἐπὶ τῆς Ήρας, ἀμα φυλάσσειν τὸ ἐφ' ἐκατέρῳ πρέπον· φησί γάρ,

Σείσατο δὲ εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον.

Τὸ δὲ ἐπ' ἐκείνης συμβάν οὐλης κινηθείσης, τοῦτ' ἐπὶ τοῦ Διός ἀπαντῆσαι ταῖς ὄφρύσι μόνον οὐεύσαντος, συμπαθούσης δὴ το-

354. καὶ τῆς κόμης. Κομψῶς δὲ εἴρηται καὶ τὸ, « Ὁ τὰς τῶν θεῶν
» εἰκόνας, ἡ μόνος ἴδων, ἡ μόνος θείξας ». Αὕτοι δέ μαλισταὶ τὴν
αὐτίαν ἔχειν τῆς περὶ τὸ Ὀλυμπίου ἱερὸν μεγαλοπρεπείας τε
καὶ τιμῆς Ἦλεῖοι. Κατὰ μὲν γάρ τὰ Τρωϊκά, καὶ ἔτι πρὸ τού-
των οὐκ ηὔτύχουν, ^{ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΙΣ ΘΕΟΥΣ} ὑπό τε τῶν Πυλίων ταπεινωθέντες, καὶ
ὑφ' Ἡρακλέους υἱούς, τὸνίκα Αὐγέας ὁ βασιλεύων αὐτῶν
κατελύθη. Σημεῖον δέ εἰς γάρ τὴν Τροίαν ἐκεῖνοι μὲν τεττα-
ράκοντα νοῦς ἔστειλαν, Πύλιοι δὲ καὶ Νέσωρ ἐννενήκοντα. Γέ-
ροι δέ, μετὰ τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου, συνέβη τὸναυτία.
^{ΑΙΤΩΛΟΙ} γάρ συγκατελύσαντες τοῖς Ἡρακλειδαῖς μετὰ Ὁξύλου,
καὶ συνοικήσαντες Ἐπειοῖς κατὰ συγγένειαν παλαιών, ηὕτησαν
τὴν Κοιλην Ἦλιν, καὶ τῆς τε Πισσάτιδος ἀφειλούντο πολλάχι, καὶ
Ὀλυμπία ὑπ' ἐκείνοις ἐγένετο· καὶ ὅτι καὶ ὁ σύγχρονος εὔρημός ἐστιν
ἐκείνων ὁ Ὀλυμπιακὸς, καὶ τὰς Ὀλυμπιώδας τὰς πρώτας ἐκείνοις
συνετέλουν. Εᾶσσαι γάρ δεῖ τὰ παλαιά, καὶ περὶ τῆς κτίσεως

555. τοῦ ἱεροῦ, καὶ περὶ τῆς Θέσεως τοῦ ἀγῶνος· τῶν μὲν ἐνα τῶν
Ιδαίων διακτύλων Ἡρακλέα λεγόντων ἀρχηγέτην τούτων· τῶν
δὲ τὸν Ἀλκμήνης καὶ Διός, διν καὶ ἀγωνίσασθαι πρῶτου καὶ
νικῆσαι· τὰ γὰρ τοιαῦτα πολλαχῶς λέγεται, καὶ οὐ πάντα
πιεινέται. Εἰγυτέρω δὲ πίστεως, ὅτι μέχρι τῆς ἔκτης καὶ
εἰκοστῆς Ὀλυμπιάδος ἀπὸ τῆς πρώτης, ἐν ἦ Κόροιβος ἐνίκα
τάδιον Ἡλεῖος, τὴν προσασίαν εἶχον τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τοῦ
ἀγῶνος Ἡλεῖοι. Κατὰ δὲ τὰ Τρωϊκὰ, ἢ οὐκ ἦν ἀγῶνας εφα-
νέτης, ἢ οὐκ ἐνδιξός, οὐδὲ οὔτος, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν νῦν
ἐγδόξων· οὔτε μέμνηται τούτων Ὄμηρος οὐδενός· ἀλλ' ἔτερων
τινῶν ἐπιταφίων. Καίτοι δοκεῖ τισι τοῦ Ὀλυμπιακοῦ μεμνῆσθαι,
ὅταν φῆ τὸν Λύγεαν ἀποσερῆσαι τέσσαρας ἀπλοφόρους ἵπ-
πους, εἰδόντας μετ' αἰεθλα· φασὶ τε τοὺς Πισάτας μὴ μετα-
σχεῖν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἱεροὺς νομισμέντας τοῦ Διός.
Ἄλλ' οὔτε ἡ Πισάτις ὑπὸ Αὐγέα τόδιον παρηρχει, ἐν ἦ ἔζει καὶ ἡ

Όλυμπία, ἀλλ' ἡ Ἡλεία μόνον οὔτ' ἐν Ἡλείᾳ συνετελέσθη ὁ Όλυμ- 355.
πικὸς ἄγων, οὐδὲ ἀπαξ, ἀλλ' αἰεὶ ἐν Ὁλυμπίᾳ. Οἱ δὲ νῦν παρα-
τεθεῖς ἐν Ἡλιδῃ φαίνεται γενόμενος, ἐν ἥ καὶ τὸ χρέος ὠφεῖλετο·

Καὶ γάρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφεῖλετ' ἐν Ἡλιδῃ δή,
Τέσσαρες ἀθλοφόροι ἔπποι.

Καὶ οὗτος μὲν οὐ σεφανίτης περὶ τρίποδος γάρ ἔμελλον Θεύ-
σεσθαι· ἐκεῖνος δέ. Μετὰ δὲ τὴν ἔκτην καὶ εἰκοστὴν Ὁλυμπιάδα
οἱ Πισσάται τὴν οἰκείαν ἀπολαβόντες, αὐτοὶ συνετέλουν τὸν
ἄγωνα, δρῶντες εὐδοκιμοῦντα· χρόνοις δὲ ὕστερον, μεταπεσσούσταις
πάλιν τῆς Πισσάτιδος εἰς τοὺς Ἡλείους, μετέπεσε πάλιν εἰς
αὐτοὺς καὶ ἡ ἄγωνοθεσία. Συνέπραξαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι
μετὰ τὴν ἔσχατην καταλυσιν τῶν Μεσσηνίων, συμμαχήσασιν
αὐτοῖς, τάνακτία τῶν Νέσορος ἀπογένων καὶ τῶν Ἀρκαδῶν,
συμπολεμησάντων τοῖς Μεσσηνίοις· καὶ ἐπὶ τοσοῦτον γε συ-
έπραξαν, ὥσε τὴν χώραν ἀπασαν τὴν μέχρι Μεσσήνης Ἡλείαν
ρηθῆναι, καὶ διαμεῖναι μέχρι καὶ νῦν Πισσατῶν δὲ καὶ Τρι-
φυλίων καὶ Καυκώνων μῆδ' ὄνομα λειφθῆναι. Καὶ αὐτὸν δὲ
τὸν Πύλον τὸν ἡμαδόεντα εἰς τὸ Λέπρεον συνώκισαν, χαριζό-
μενοι τοῖς Λεπρεάταις οὐ κοινωνήσασι τοῦ πολέμου, καὶ ἀλλας
πολλὰς τῶν κατοικιῶν κατέσπασαν, ὅσας γ' ἑώρων αὐτοπρα-
γεῖν ἐθελούσας, καὶ φόρους ἐπράξαντο.

§. 31.

Διωνουάσθη δὲ πλεῖστον ἡ Πισσάτης, τὸ μὲν πρῶτον διὰ
τοὺς ἥγεμόνας, δυνηθέντας πλεῖστον, Οἰνόμαον τε καὶ Πέλοπα, 356
τὸν ἐκεῖνον διαδεξάμενον, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ πολλοὺς γε-
νομένους. Καὶ ὁ Σαλμωνεὺς δὲ ἐνταῦθα βασιλεῦσαι λέγεται· εἰς
γοῦν ὅκτω πόλεις μεριζομένης τῆς Πισσάτιδος, μία τούτων λέ-
γεται καὶ ἡ Σαλμώνη. Διὰ ταῦτα τε δὴ, καὶ διὰ τὸ ιερὸν τὸ
Ολυμπίασι, διατεθρούλληται σφόδρα ἡ χώρα. Δεῖ δὲ τῶν παλαιῶν

356. ἵστοριῶν ἀκούειν οὕτως, ὡς μὴ ὁμολογουμένων σφόδρα· οἱ γάρ
νεώτεροι πολλάκις νομίζουσι καὶ τάνακτία λέγειν· οἶνον τὸν
μὲν Λύγέαν τῆς Πισσάτιδος ἄρξαι, τὸν δὲ Οἰνόμαον καὶ τὸν
Σαλμωνέα τῆς Ἡλείας· ἔνιοι δὲ εἰς ταῦτα συνάγουσι τὰ ἔθνη.
Δεῖ δὲ τοῖς ὁμολογουμένοις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀκολουθεῖν· ἐπεὶ
οὐδὲ τούνομα τὴν Πισσάτην μολογοῦσιν ὅμοιώς οἱ μὲν γάρ ἀπὸ
Πίσης ὁμωνύμου τῷ κρήνῃ πόλεως· τὸν δὲ κρήνην, πίσαν εἰ-
ρῆσθαι, οἷον πίσρου, ὅπερ ἐσὶ ποτίσρου· τὸν δὲ πόλευ ιδρυ-
μένην ἐφ' ὑψούς. δεικνύουσι μεταξύ δυεῖν ὄρων, Όσσης καὶ
Ολύμπου, ὁμωνύμων τοῖς ἐν Θετταλίᾳ. Τανὲς δὲ πόλειν μὲν
οὐδεμίαν γεγονέναι Πίσαν φασίν· εἴναι γάρ ἀν μίαν τῶν ὀκτώ·
κρήνην δὲ μόνην, τὸν νῦν καλεῖσθαι Βίσαν, Κυκησίου πλησίου
πόλεως μεγίστης τῶν ὀκτώ. Στησίχορος δὲ καλεῖ πόλειν τὴν χώ-
ραν Πίσαν λεγομένην· ὡς ὁ Ποιητὴς τὴν Λέσβον, Μάσαρος
πόλειν. Εὐριπίδης δὲ ἐν Ιωνι,
Εὔβοι· Ἀθήναις ἐξί τις γείτων πόλεις·
καὶ ἐν Ραδαμάσιν·

Οἱ γῆν ἔχουσε· Εὔβοιά πρόσχωρον πόλειν·
Σοφοκλῆς δὲ ἐν Μυσοῖς,
Ἄστια μὲν ἡ σύρπασσα κλήζεται, ξένε,
Πόλεις δὲ Μυσῶν Μυσία προσήγορος.

§. 32.

Η δὲ Σαλμώνη πλησίου ἐσὶ τῆς ὁμωνύμου κρήνης, ἐξ τῆς
ὅστι οἱ Ἐνιπεύς· ἐμβαθεῖ δὲ εἰς τὸν Ἀλφειὸν, καλεῖται δὲ νῦν
Βαρυίγιος· τούτου δὲ ἐρασθῆναι τὴν Τυρώ φασιν·

Η ποταμοῦ ἡράσσεται· Εὐιπηνός θεόιο.

Ἐνταῦθα γάρ βασιλεῦσαι τὸν πατέρα αὐτῆς Σαλμωνέα, καθά-
περ καὶ Εὐριπίδης ἐν Αἰόλῳ φησί. Τὸν δὲ ἐν τῇ Θετταλίᾳ Ἐνισέα
γράφουσιν· δις ἀπὸ τῆς Οὐρυος ῥέων, δέχεται τὸν Ἀπιδανὸν

κατενεγχθέντα ἐκ Φαρσάλου. Ἐγγὺς δὲ τῆς Σαλμώνης Ἡράκλεια, 556.
 καὶ αὗτη μία τῶν ὀκτὼ, διέχουσα περὶ τετταράκοντα σαδίους
 τῆς Ὀλυμπίας, κειμένη δὲ παρὰ τὸν Κυθήριον ποταμὸν, οὐ
 τὸ τῶν Ἰωνιαδῶν υυμφῶν ἱερὸν, τῶν πεπισευμένων θεραπεύειν
 νόσους τοῖς ὑδασταῖς. Παρὰ δὲ τὴν Ὀλυμπίασφέσι καὶ ἡ Ἀρπινα, καὶ
 αὗτη τῶν ὀκτὼ, δι᾽ ἣς ὁ εἰ ποταμὸς Παρθενίας, ὡς εἰς Φηραίου 357.
 ιόντων· ἡ δὲ Φηραία ἐσὶ τῆς Ἀρκαδίας ὑπέρκειται δὲ τῆς Δυ-
 μαίας, καὶ τοῦ Βουπρασίου καὶ [τῆς] Ἡλιδός, ἥπερ ἐσὶ πρὸς
 ἄρκτου τῇ Πισσατίδι. Αὐτοῦ δὲ ἐσὶ καὶ τὸ Κυκήσιον τῶν ὀκτὼ καὶ
 τὸ Διυσπόντιον κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐξ Ἡλιδός εἰς Ὀλυμπίαν, ἐν
 πεδίῳ κείμενον· ἐξηλείφνη δὲ, καὶ ἀπῆραν οἱ πλείους εἰς Ἐπί-
 δαμίουν καὶ Ἀπολλωνίουν. Καὶ ἡ Φολόη δὲ ὑπέρκειται τῆς Ὀλυμ-
 πίας ἐγγυτάτω, ὅρος Ἀρκαδικὸν, ὡς ε τὰς ὑπωρείας τῆς Πι-
 σσατίδος εἶναι, Καὶ πᾶσα δὲ ἡ Πισσατίς καὶ τῆς Τριφυλίας τὰ
 πλεῖστα ὄμορεῖ τῇ Ἀρκαδίᾳ· διὰ τοῦτο δὲ καὶ Ἀρκαδικὰ εἶναι
 δοκεῖ τὰ πλεῖστα τῶν Πυλασκῶν ἐν Καταλόγῳ φραζούμένων χω-
 ρίων· οὐ μέντοι φασὶν οἱ ἔμπειροι. Τὸν γάρ Ερύμανθον εἶναι,
 τὸν ὄρος οὐκταῖ τὴν Ἀρκαδίαν, τῶν εἰς τὸν Ἀλφειὸν ἐμπιπτόντων
 ποταμῶν· ἔνω δὲ ἐκείνου τὰ χωρία ἴδρυσθαι ταῦτα.

§. 33.

Ἐφορος δέ φησιν Αἰτωλὸν, ἐκπεσόντα ὑπὸ Σαλμωνέως, τοῦ
 βασιλέως Ἐπειῶν τε καὶ Πισσατῶν, ἐκ τῆς Ἡλείας εἰς τὴν Αἰ-
 τωλίαν, ὄνομάσαι τε ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν χώραν, καὶ συνοικίσαι
 τὰς αὐτόδης πόλεις· τούτου δὲ ἀπόγονον ὑπάρξαντα Ὁξυλον
 φίλου τοῖς περὶ Τήμενου Ἡρακλείδαις, ἡγήσασθαι τε τῶν ὁδῶν
 κατιοῦσιν εἰς Πελοπόννησον, καὶ μερίσαι τὴν πολεμίαν αὐτοῖς
 γώραν, καὶ τἄλλα ὑποδέσθαι τὰ περὶ τὴν κατόκτησιν τῆς
 γώρας· σὺντὶ δὲ τούτων λαβεῖν γάριν τὴν εἰς τὴν Ἡλείαν καθο-
 δεῖν, προγονικὴν οὖσαν· κατελθεῖν δὲ ἀνθροίσκυτα σρατιὸν ἐξ

357. Αἰτωλίας ἐπὶ τοὺς κατέχοντας Ἐπειοὺς τὴν Ἕλιν. Ἀπαντησάντων δὲ τῶν Ἐπειῶν μενδ' ὅπλων, ἐπειδὴ ἀντίπαλοι ἦσαν αἱ δυνάμεις, εἰς μονομαχίαν προελθεῖν, κατὰ ἕνος τι παλαιὸν τῶν Ἑληνῶν, Πυραιήμην Αἴτωλὸν, Δέγμενου τ' Ἐπειόν· τὸν μὲν Δέγμενον μετὰ τόξου ψαλὸν, ὡς περιεσόμενον ράδίως ὄπλίτου διὰ τῆς ἐκηβολᾶς· τὸν δὲ μετὰ σφενδόνης καὶ πήρας λίθων, ἐπειδὴ κατέμαθε τὸν δόλον· τυχεῖν δὲ νεωτὶ ὑπὸ τῶν Αἴτωλῶν εὑρημένου τὸ τῆς σφενδόνης εἶδος. Μακροβολωτέρας δ' οὖσης τῆς σφενδόνης, πεσεῖν τὸν Δέγμενον, καὶ κατασχεῖν τοὺς Αἴτωλούς· τὴν γῆν, ἐκβαλόντας τοὺς Ἐπειούς· παραλαβεῖν δὲ καὶ τὴν ἐπιμελεῖαν τοῦ ιεροῦ τοῦ Ὄλυμπίασιν, ἦν εἶχον οἱ Ἀχαιοί· διότε τὴν Ὁξύλου φιλίαν πρὸς τοὺς Ἡρακλείδας, συνομολογηθῆναι

358. ράδίως ἐκ πάντων μενδ' ὄρκου τὴν Ἡλείαν ιερὰν εἶναι τοῦ Διὸς, τὸν δ' ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώραν ταύτην μεθ' ὅπλων, ἐναγῆ εἶναι· ὡς δ' αὗτως ἐναγῆ καὶ τὸν μὴ ἐπαμύνοντα εἰς δύναμιν. Ἐκ δὲ τούτου καὶ τοὺς κτίσαντας τὴν Ἡλείων πόλιν ὕσερον, ἀτείχισον ἔσσαι, καὶ τοὺς δὲ αὐτῆς τῆς χώρας ἰόντας σρατοπέδῳ, τὰ ὄπλα παραδόντας, ἀπολαμβάνειν μετὰ τὴν ἐκ τῶν ὄρων ἐκβασιν· Ἰφιτόν τε θεῖναι τὸν Ὄλυμπιακὸν ἀγῶνα, ιερῶν δυτῶν τῶν Ἡλείων. Ἐκ δὴ τῶν τοιούτων αὐξησιν λαβεῖν τοὺς ἀνθρώπους· τῶν γάρ ἀλλων ἀεὶ πολεμούντων πρὸς ἄλληλους, μόνοις ὑπάρξαι πολλὴν εἰρήνην, οὐκ αὐτοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ξένοις· ὡς εἰς εὔαυδρῆσαι μάλιστα πάντων παρὰ τοῦτο. Φείδωνα δὲ τὸν Ἀργεῖον, δέκατον μὲν δυταὶ ἀπὸ Τημένου, δυνάμει δὲ ὑπερβεβλημένου τοὺς κατ' αὐτὸν (ἀφ' ἧς τὴν τε λῆξιν ὅλην ἀνέλαβε τὴν Τημένου διεσπασμένην εἰς πλείω μέρη, καὶ μέτρα ἐξεῦρε τὰ Φαιδώνεια καλούμενα, καὶ σαδμοὺς, καὶ νόμισμα κεχαραγμένου, τό τε ἄλλο, καὶ τὸ ἀργυρόν), πρὸς τούτοις ἐπιθέσθαι καὶ ταῖς ὑφ' Ἡρακλέους αἱρεθείσαις πόλεσι, καὶ τοὺς ἀγῶνας ἀξιοῦν τιθέναι αὐτὸν, οὓς ἐκεῖνος ἔθηκε· τούτων

δὲ εἶναι καὶ τὸν Ὀλυμπιακόν. Καὶ δὴ βιασάμενον ἐπελθόντα 558. θεῖναι αὐτὸν, οὐτε τῶν Ἡλείων ἔχοντων ὅπλα ὥστε κωλύειν, διὰ τὴν εἰρήνην, τῶν τε ἄλλων κρατουμένων τῇ δυνατείᾳ· οὐ μὴν τούς γε Ἡλείους ἀναγράψω τὴν Θέσιν ταύτην, ἄλλα καὶ ὅπλα κτήσασθαι διὰ τοῦτο, καὶ ἀρξαμένους ἐπικουρεῖν σφίσιν αὐτοῖς· συμπράττειν δὲ καὶ Λασκεδαιμονίους, εἴτε φθονήσαντας τῇ διὰ τὴν εἰρήνην εὐτυχίᾳ, εἴτε καὶ συνεργοὺς ἔχειν νομίσαντας πρὸς τὸ καταλύσαι τὸν Φείδωνα, ἀφηγημένου αὐτοὺς τὸν γεμούσαν τῶν Πελοποννησίων, τὸν ἔκεινοι προεκέπτηντο. Καὶ δὴ καὶ συγκαταλύσαι τὸν Φείδωνα· τοὺς δὲ συγκατασκευάσαι τοῖς Ἡλείοις τὴν τε Πισσᾶτο, καὶ τὴν Τριφυλίαν. Οἱ δὲ παράπλους ἀπας ὁ τῆς νῦν Ἡλείας, μὴ κατακολπίζοντες, χιλίων ὅμοιοι καὶ διακοσίων ἔστι γαδίων. Ταῦτα μὲν περὶ τῆς Ἡλείας.

Κ Ε Φ. Δ.

§. 1.

Η δὲ Μεσσηνία συνεχής ἔστι τῇ Ἡλείᾳ, περινεύουσα τὸ πλέον ἐπὶ τὸν νότον καὶ τὸ Λιβυκὸν πέλαγος. Αὗτη δ' ἐπὶ μὲν τῶν Τρωϊκῶν ὑπὸ Μενελάῳ ἐτέστητο, μέρος οὖσα τῆς Λασιθικῆς· ἐκαλεῖτο δ' ἡ χώρα Μεσσηνη· τὴν δὲ νῦν ὄνομαζομένην πόλιν Μεσσηνην, ἡς ἀκρόπολις ἡ Ἱδώμη ὑπῆρξεν, οὕπω συνέβαινεν ἐκτίσθαι· μετὰ δὲ τὸν Μενελάου τελευτὴν, ἐξασθενησάντων 559. τῶν διαδεξαμένων τὴν Λασιθικήν, οἱ Νηλεῖδαι τῆς Μεσσηνίας ἐπῆρχον. Καὶ δὴ κατὰ τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν κάθοδον, καὶ τὸν τότε γενηθέντα μερισμὸν τῆς χώρας, ἦν Μέλανθος βασιλεὺς τῶν Μεσσηνίων, καθ' αὐτοὺς ταττομένων πρότερον δὲ ὑπῆκοοι ἦσαν τοῦ Μενελάου. Σημεῖον δέ· ἐκ γὰρ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου καὶ τοῦ συνεχοῦς Ἀσιαίου λεγομένου ἀπὸ τῆς Μεσ-